

Copiii din România vor la școală: ce impact au avut asupra lor măsurile de carantină și educația online

- **47% dintre copii au folosit doar telefonul mobil pentru participarea la cursurile online, mult peste media altor state UE -**

București, 21 iulie 2020: Închiderea școlilor, în contextul pandemiei de COVID-19, a avut consecințe negative atât asupra progresului educațional al copiilor, cât și asupra sănătății emoționale a acestora și, mai mult, asupra siguranței lor online. Datele unui sondaj Salvați Copiii arată că aproape jumătate dintre copii nu au acces la o tabletă sau la un computer, singurele dispozitive care pot permite o participare reală la lecțiile online, iar peste 50% spun că unul dintre riscurile majore ale acestei perioade a fost dependența de internet și, ca atare, expunere la conținut agresiv și la fake news.

Datele sunt extrase din studiul *"Impactul Covid-19 asupra copiilor din România"*, lansat, marți, de Organizația Salvați Copiii România, în urma consultării a 5.000 de copii din România, din ciclul de învățământ primar, gimnazial și liceal, prin intermediul unui sondaj online.

Închiderea școlilor și organizarea arbitrară a unor cursuri școlare *online*, acolo unde a fost posibil și fără instrumente de evaluare a calității procesului de educație, a dus la situații-limită.

Una dintre acestea este deosebit de gravă: îngrădirea accesului la educație pentru copiii vulnerabili, fără acces la internet și/sau la dispozitive care să le permită participarea *online*.

Inechitățile sociale au fost agravate, în cazul copiilor care nu au avut acces la școala online, iar izolarea, marginalizarea și discriminarea au repercusiuni atât educaționale, cât și psiho-emoționale pe termen lung.

Ce spun copiii:

- 47% dintre copii au avut la îndemână doar telefonul mobil pentru participarea la cursurile online, iar 27,2% dintre copii au avut materii școlare neacoperite pe durata suspendării cursurilor.
- Plictiseala este principala stare resimțită negativ de copii (47,5%), urmată de oboseală (32,7%), tristețe (27,1%) și furie (23,2%). Copiii de vârste mici, în special din ciclul primar de studii, au resimțit mai puternic impactul negativ al izolării. Adolescenții spun într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși.
- 57,4% dintre copii au declarat că jocul pe telefon, tabletă sau calculator a fost principala activitate recreativă, urmată de timpul petrecut în fața televizorului (44,9%) și de timpul petrecut pe rețelele sociale (40,8%). 7 din 10 copii admit că au petrecut între 3 și 4 ore online pe zi, iar 20,7%, peste 6 ore.
- 54,7% dintre copii recunosc că cel mai mare risc la care au fost expuși în această perioadă a fost dependența de internet. Informațiile false se situează pe locul următor, urmate de bullying-ul online.

“Copiii vor la școală, asta e concluzia cea mai directă a sondajului realizat în rândul copiilor. Cei mai mulți dintre ei s-au confruntat deja cu diverse probleme emoționale, cu sentimente de izolare, panică și furie, iar în cazul celor care nu au avut acces la educația online sau au avut acces limitat, prin intermediul unui telefon, aceste stări sunt dublate de un sentiment dramatic de marginalizare. Aceste situații trebuie corectate.

De aceea, Salvați Copiii România se adresează în special autorităților locale, pentru a le îndemna și susține să implementeze măsuri concrete care să asigure accesul la educație pentru cei mai vulnerabili dintre copiii care trăiesc în condiții de sărăcie și izolare socială.”, a declarat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.**

Organizația Salvați Copiii România face, astfel, apel public către autorități - Guvern, Parlament și autoritățile locale – pentru ca, prin eforturi conjugate, să fie identificate cele mai bune soluții, ca niciun copil să nu mai fie lăsat în afara școlii. Educația este cu adevărat o prioritate națională atunci când toți copiii au acces real și egal la școală.

În timp ce în Spania 5-9% dintre copii, iar în Finlanda 18% dintre copii cu venituri modeste au declarat că nu au acces la o tabletă ori la un computer (potrivit datelor Save the Children International), în România, estimările se situează între 250.000 de copii (Ministerul Educației și Cercetării) și 1.800.000 de copii (conform analizelor Salvați Copiii România), adică aproximativ jumătate dintre copiii din învățământul primar, gimnazial și liceal/profesional care au la dispoziție în familiile lor doar telefonul mobil, ceea ce nu permite o participare reală la actul educațional și nici o comunicare adecvată cu cadrul didactic și colegii în webinarile clasei.

Printre măsurile pe care copiii intervievați și Organizația Salvați Copiii România le propun spre implementare se regăsesc:

- crearea de inițiative pentru perioada verii, în totală conformitate cu protocoalele de sănătate, care vizează recuperarea competențelor cognitive și de socializare compromise din pricina absenței îndelungate de la școală;
- asigurarea distribuirii de instrumente educaționale (tablete sau PC-uri) necesare învățării de la distanță **tuturor elevilor** care au nevoie și acordarea de sprijin individual în învățare;
- planificarea intervențiilor inovatoare care să reorganizeze atât școlile cât și parcursurile de învățare în perspectiva următorului an școlar, ceea ce presupune pregătirea cadrelor didactice în susținerea lecțiilor online și garantarea materialelor personalizate și de suport de învățare pentru elevii aflați în situațiile cele mai dificile;
- pregătirea **tuturor școlilor**, indiferent de localitate și de resursele autorităților locale, pentru a asigura condiții de siguranță medicală și monitorizarea aplicării regulilor sanitare și de distanțare socială, astfel încât toți copiii să învețe în condiții decente și sigure în școlile lor (repararea și renovarea spațiilor, grupuri sanitare în interiorul școlilor, apă curentă, canalizare, transport, spații pentru timp liber și activități sportive etc.).

Recomandările copiilor

Întrebați ce cred că ar trebui să facă autoritățile pentru ca orele școlare online să fie mai atractive și mai utile, 36,7% dintre copii au propus crearea unui website general care să conțină o bază de date cu lecții și exerciții pentru toate clasele, iar 28,9% au considerat necesară pregătirea profesorilor pentru folosirea aplicațiilor și predarea lecțiilor online.

70,6% dintre respondenți au cerut să se asigure curățenia în școală și materiale igienice sau de protecție medicală (măști, dezinfectanți, săpun, hârtie igienică etc.), iar 40,7% au solicitat autorităților programe școlare mai simple și mai potrivite pentru această perioadă, în timp ce 29,6% au considerat important ca autoritățile și profesorii să ceară permanent opinia elevilor despre schimbările din școală și despre ce trebuie făcut pentru lecții online mai atractive și mai utile.

“Avem o pagină albă în fața noastră. Aceasta înseamnă o mare responsabilitate. În același timp, însă, reprezintă o ocazie prețioasă de a rescrie un viitor în care copiii să joace rolul principal. Pagină după pagină, începând de azi.”, a continuat Gabriela Alexandrescu.

Context: Impactul Covid-19 asupra educației, la nivel european și global

Raportul **”Impactul Covid-19 asupra copiilor din Europa”**, realizat de Save the Children International, atrage atenția asupra consecințelor fără precedent ale pandemiei asupra bunăstării, educației și siguranței copiilor, după ce analizează comparativ situația din 11 țări și regiuni europene (România, Suedia, Italia, Spania, Olanda, Finlanda, Germania, Norvegia, Albania, Bosnia și Herțegovina și Kosovo).

În fiecare dintre aceste țări, presiunile financiare asupra părinților au produs, în perioada martie – iunie, o creștere a riscului de sărăcie în rândul copiilor, cu cel mai ridicat procent înregistrat în România:

	Număr estimat de copii aflați în risc de sărăcie	Procentul copiilor aflați în risc de sărăcie din totalul populației de copii
Suedia	200.000	10%
Spania	2.100.000	24%
Finlanda	112.000	11%
Italia	2.100.000	20%
România	1.300.000	34,6%¹
Kosovo	aprox. 125.000	20,7%
Albania	aprox. 160.000	20%

¹ EUROSTAT 2019.

Una din măsurile urgente recomandate pentru guvernele naționale îl reprezintă sprijinirea familiilor afectate de sărăcie, pentru ca toți copiii să participe în mod egal la procesul educațional online, punându-le la dispoziție dispozitive digitale, precum laptopuri și conexiune WIFI sigură.

Raportul ”**Salvați-ne educația**” (**Save Our Education**², lansat la nivel global de Save the Children International), estimează că, la începutul lunii aprilie 2020, în încercarea de a stopa răspândirea virusului COVID-19, 1,6 miliarde de elevi la nivel global – 91% din numărul total – nu mergeau la școală. Pentru prima dată în istoria umanității, o întreagă generație de copii la nivel mondial își întrerupea studiile.

O concluzie nedorită, identică cu rezultatele analizelor noastre pentru copiii din România³, este că, indiferent de țară, copiii cei mai săraci și mai marginalizați sunt în pericol. Pentru aceștia, școlile nu le oferă copiilor doar un spațiu de învățare, acestea fiind acele locuri sigure unde pot primi hrană, au acces la protecție și servicii de consiliere și se joacă cu prietenii lor. Profesorii pot fi pentru copii persoanele la care pot apela mai întâi atunci când au nevoie de ajutor și cei care îi pot proteja. Dar odată cu închiderea școlilor, copiii nu mai au parte de aceste elemente esențiale pe care mediul școlar le poate oferi.

Dintre recomandările Raportului, extrem de importantă pentru România este **asumarea angajamentului de creștere a finanțării educației, singura cale care permite implementarea de măsuri și planuri de recuperare la nivel național în ceea ce privește educația în contextul COVID-19.**

„Noi [copiii] reprezentăm viitorul acestei țări și doar atunci când autoritățile vor realiza acest lucru și vor face ceva în privința asta, țara va merge în direcția corectă.”, a declarat unul dintre cei 5.000 de copii consultați de Organizația Salvați Copiii România.

Pentru mai multe informații, **persoana de contact:** George Roman, Director Advocacy tel. 0722.605.904, email – george.roman@salvaticopiii.ro / Ciprian Grădinaru, Sociolog, tel. 0723.005.932.

Despre Organizația Salvați Copiii: 30 de ani

De 30 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului.

În trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului.

² *Save Our Education: Protect every child’s right to learn in the COVID-19 response and recovery*, Save the Children International, <https://www.savethechildren.net/save-our-education-report/>

³ Vezi comunicatul de presă din 12 mai 2020. <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/5b/5bfa5290-0e74-4079-ae20-1124e2fca561.pdf>

Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg.

În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. În cei 30 de ani de activitate, peste 2.200.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.